

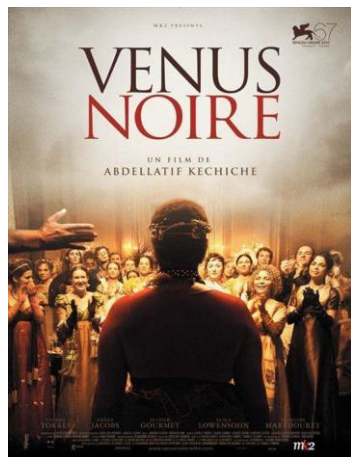

Vénus noire / Venus negra

Direcció: **Abdellatif Kechiche**

Festival de Cinema Africà

Països: França, Bèlgica (2010)

Fitxa tècnica

Guió Abdellatif Kechiche, Ghalia Lacroix **Fotografia** Lubomir Bakchev **Música** Slaheddine Kechiche **Interpretació** Yahima Torres, Elina Löwensohn, Olivier Gourmet, Jonathan Pienaar, Jean-Christophe Bouvet, Andre Jacobs, Eric Moreau, Olivier Loustau, Ralph Amoussou, Diana Stewart, Violaine de Carne, Gilles Matheron, Philip Schurer **Durada** 162 min **Gènere** Drama històric **Llengües** Francès, anglès, afrikaans, holandès, amb subtítols en català

Sinopsi

Saartjie Baartman era una jove negra natural de Sud-àfrica a la qual es va batejar, per la seva constitució altament (i extremadament) desenvolupada, amb el sobrenom de Venus Hottentote. Un espectacle de fira per a les societats benpensants occidentals del segle XIX. (Sensacine)

Crítica

07/10/2010 - El director de La escurridiza i de Cuscús torna amb una pel·lícula històrica dura i sense concessions sobre el racisme, presentada a Venècia i que està fent parlar en l'actualitat

Saartjie Baartman, una icona per a molts sud-africans, deixa Ciutat del Cap el 1810 rumb a Londres, després dels passos del seu amo, el mercader Pieter Caesar, que l'exposarà en una fira ambulat. El públic britànic cau fascinat davant les deformacions de la jove, freqüents en les dones de l'ètnia hotentot, com són la deformació de les natges i els llavis genitals. Arribada a París, passa a mans d'un altre amo, l'enigmàtic domador d'ossos Réaux. Allà, Saartjie es fa amb un altre públic, compost pels selectes salons de l'alta societat parisenc, inspira una obra teatral còmica i atreu la curiositat de científics, sobretot del cèlebre Georges Cuvier. Quan perd la seva popularitat, es veu obligada a prostituir-se, fins que mor a causa d'una pulmonia i una malaltia venèria. Cuvier dissectiona el seu cos, en conserva els òrgans i divulga les conclusions del seu estudi, que es contraposa als que sostenen la inferioritat d'algunes races.

Abdellatif Kechiche, que a Venècia ha guanyat el Lleó d'Or el 2001 amb la seva òpera prima *La Faute à Voltaire* i el premi especial del jurat el 2007 amb *Cuscús*, ha presentat a la Secció Oficial 2010 en competició el seu nou treball, **Venus negra**, on narra la vida d'aquesta dona, les restes de la qual han estat retornades a Sud-àfrica i enterrades a la seva regió d'origen el dia de la dona en aquest país, el 9 d'agost de 2002.

Amb llargues seqüències rodades en el ja inconfusible estil del realitzador francès, amb la càmera a l'espatlla en continu moviment i primeríssims plans que es recreen en els rostres dels actors, **Venus negra** recorre la degradació i l'opressió que han inundat la vida del personatge interpretat per **Yahima Torres**, sense estalviar-se els moments més escabrosos, que poden provocar una mica de malestar en l'espectador.

La història narrada per Kechiche conté totes les ambigüitats i detalls dels fets reals. Saartjie no era una esclava, no estava obligada per la força a exhibir el seu cos i fingir ser una perillosa salvatge. Era més aviat víctima d'una violència moral, per descomptat no menys tolerable que la física, ella que volia ser artista, que somiava poder despuntar un dia per la seva capacitat de cantar, tocar música i ballar.

El racisme de l'època colonial, la hipocresia de les classes altes, la manca d'honestedat intel·lectual dels científics que justificaven l'explotació dels africans, la relació de poder entre l'home i la dona i la humiliació sexual són símbols i deixen el seu lloc a la violència pura dels ulls dels espectadors i a la complexitat de la relació entre la gent del món de l'espectacle i el públic que els observa. Kechiche ha comentat que en els seus inicis com a actor patia per les expectatives que hi havia al seu voltant per la seva condició d'àrab, se sentia engabiàt. Precisament com la salvatge Saartjie. Avui, com a realitzador, està engabiàt per la responsabilitat estètica de la direcció de la mirada de l'espectador. Com els hàbils mànagers de Saartjie, Caesar i Réaux (encarnats respectivament per **Andre Jacobs** i **Olivier Gourmet**), i fins i tot el científic Cuvier (**Francois Marthouret**), encarregats de donar al públic el que s'espera.